

Onderzoeksvaardigheden

Kwalitatief onderzoek

PZW-Praktijkinnovatie in Zorg en Welzijn

Doelen Atelier

Student:

- weet wat kwalitatief onderzoek is.
- weet welke termen aan de orde zijn bij kwalitatief.
- weet hoe hij een kwalitatieve onderzoeksvraag kan formuleren.
- weet welke stappen hij kan doorlopen bij kwalitatief onderzoek.
- heeft aan het eind van de les een template gevuld als inspiratie voor het projectplan.

KWALITATIEF ONDERZOEK

Dit type onderzoek heeft als doel om achterliggende ideeën en opvattingen over bepaalde vraagstukken te verkrijgen.

Kwalitatief onderzoek geeft inzicht in het gedrag van deelnemers, hun motivaties, hun meningen en/of hun wensen.

Jaap Brunnekeef, & Joost Seeger. (2021). *Eerste hulp bij praktijkgericht onderzoek : Een handleiding voor hbo-studenten in de gezondheidszorg*. Bohn Stafleu van Loghum

KWALITATIEF ONDERZOEK

- Op zichzelfstaand
- Als onderdeel van ontwerponderzoek
- Als onderdeel van mixed methods benadering

KWALITATIEF ONDERZOEK

Kenmerken van kwalitatief onderzoek

- Sprake van directe waarneming in de natuurlijke situatie
- Onderzoeker nadrukkelijk aanwezig bij dataverzameling
- Sprake van holistische of contextuele benadering
- Inductieve benadering (van specifiek naar algemeen)
- Perspectief van respondenten staat centraal
- Onderzoeksgegevens gepresenteerd in verhalende vorm; analyse dmv woorden en beelden

TEMPLATE METHODE KWALITATIEF

- *In de introductie:* Wat is de **onderzoeksvraag**?
- Hoe ga je dit onderzoeken (**design**)?
- Wat is je **dataverzamelingstechniek** (hoe ga je gegevens verzamelen)?
- Bij wie ga je onderzoeken (**populatie en steekproef**)?
- **Welke gegevens** wil je verzamelen (topics)?
- Met welke **kwaliteitscriteria** moet je rekening houden?
- Hoe ga je de verzamelde gegevens verwerken (**analyseren**)?
- Hoe houd je rekening met de **ethische aspecten** m.b.t. het uitvoeren van het onderzoek?

ONDERZOEKSVRAAG; KWALITATIEF?

Kwantitatief onderzoek

Hoeveel ...

Hoe vaak ...

Welk verschil is er ...

In welke mate...

Kwalitatief onderzoek

Hoe ...

Waarom ...

Wie, welke ...

Wat

OPDRACHT: INDIVIDUEEL (3 MIN)

1. Noteer je eigen onderzoeksvraag
2. Formuleer zo nodig deelvragen
  - Beredeneer of deelvragen uit de hoofdvraag volgen
3. Noteer in drie minuten voor jezelf:
4. Is deze onderzoeksvraag inderdaad passend bij kwalitatief onderzoek?
  - Aan welke woorden in de onderzoeksvraag herken je dat dit om een kwalitatief onderzoek gaat?

SOORTEN VRAAGSTELLINGEN

Vraagtype	Voorbeeld
Beschrijven	Welke redenen hebben studenten Ergotherapie aan het hbo in Nederland om te kiezen voor een bepaalde stageplek?
Definiëren	Wat voor een profiel hebben bezoekers van het Afrika museum in Nijmegen?
Verklaren	Hoe komt het dat jongeren in het voortgezet onderwijs steeds minder goed kunnen lezen?
Voorspellen	Welke ontwikkelingen op het gebied van e-health kunnen in de aankomende vijf jaar verwacht worden?
Vergelijken	Wat zijn de overeenkomsten en verschillen in de aanpak bij autisme tussen psychomotorisch therapeuten en muziektherapeuten?
Evalueren	Hoe waarderen burgers de dienstverlening van ergotherapie Praktijk X?
Voorschrijven	Welke maatregelen kunnen worden genomen om de kwaliteit van de behandelingen van ergotherapie Praktijk X te optimaliseren?
Ontwikkelingen volgen	Welke trends op het gebied van e-health in de ergotherapeutische praktijk kunnen vanaf 2022 worden waargenomen?
Ontwerpen	Hoe kunnen we/ kan ergotherapie praktijk X eenzame ouderen betrekken bij activiteiten in de wijk?

OPDRACHT: IN GROEPEN (20 MIN)

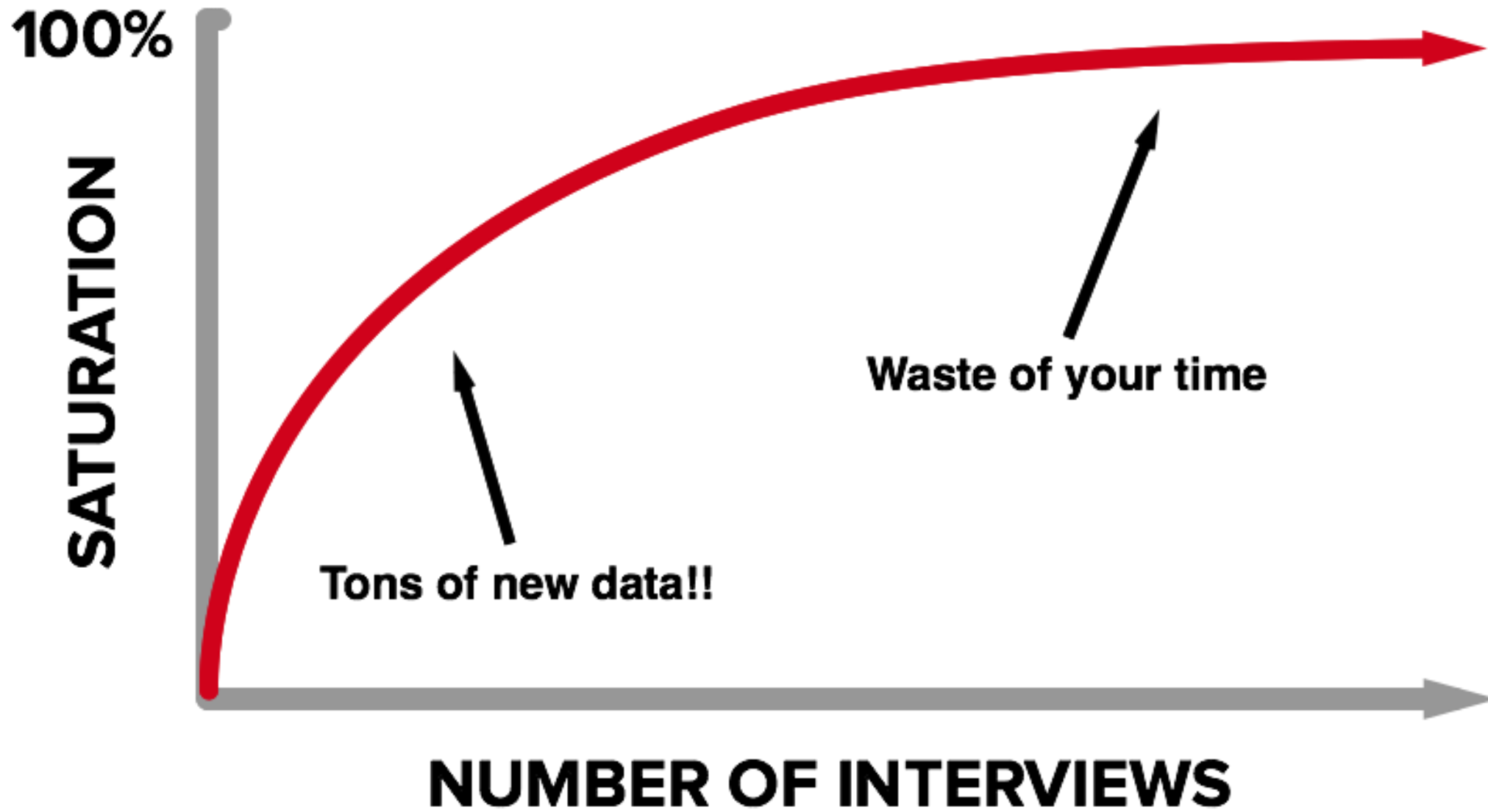
1. Ga met twee projectgroepen bij elkaar zitten
2. Vul voor beide projectgroepen stappen 1 t/m 3 van het Template Onderzoeksvoorstel Kwalitatief in.
  - Overtuig de andere groep waarom deze keuzes voor jullie onderzoek het beste passen. Bevraag elkaar hierover kritisch.
  - Denk met elkaar mee over hoe de onderzoeksvraag 'kwalitatief' geformuleerd kan worden.

KWALITATIEF –STEEKPROEF

Grootte afhankelijk van complexiteit onderzoek en heterogeniteit onderzochte groep

Saturatie / verzadiging

- Leg je bevindingen van respondenten vast
- Ga vervolgens door met je onderzoek
- Nieuwe feiten?
- Bij een complex onderwerp of heterogene groep duurt het langer voordat je saturatie bereikt.

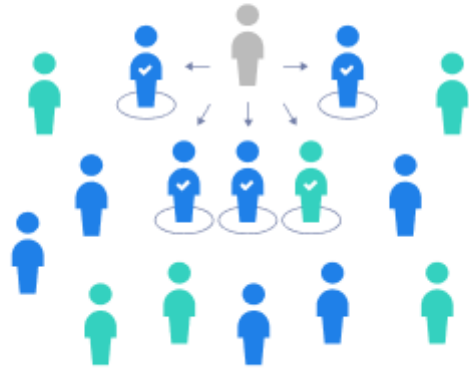
KWALITATIEF – STEEKPROEF

Topics in het onderzoek bepalen welke personen rijke informatie kunnen geven

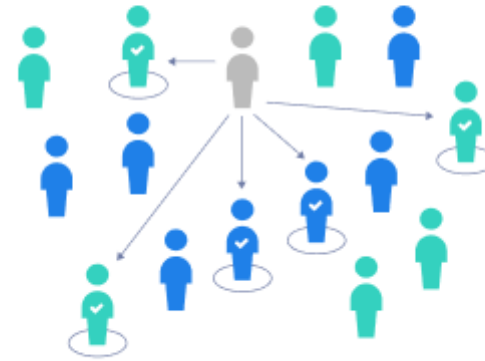
Er zijn verschillende manieren om te komen tot een steekproef

- Zelfselectie: mensen bepalen zelf of ze meedoen (advertentie/social media/beschrijving)
- Gelegenheidssteekproef (bereikbare en beschikbare deelnemers die voldoen aan criteria worden gevraagd)
- Sneeuwbalmethode (start met kleine groep die kennissen vragen ...)
- Doelgerichte steekproef (gezocht naar mensen met bepaalde kenmerken)

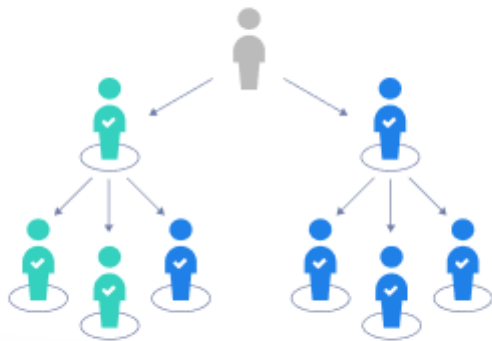
Gemakssteekproef

Doelgerichte steekproef

Sneeuwbalsteekproef

Quotumsteekproef

